

I

(Beslutninger og resolutioner, henstillinger og udtalelser)

HENSTILLINGER

RÅDET

RÅDETS HENSTILLING

af 26. november 2013

om fremme af sundhedsfremmende aktiviteter på tværs af sektorer

(2013/C 354/01)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292 sammenholdt med artikel 165 og artikel 168,

under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Fordelene ved fysisk aktivitet, herunder regelmæssig sportsaktivitet og motion, gennem hele livet er helt afgørende og indebærer en lavere risiko for hjerte-kar-sygdomme og for visse former for kræft og diabetes, forebygger lidelser i muskler og knogler og giver bedre vægtkontrol og har ligeledes positive virkninger på mental sundhed og på de kognitive processer. Fysisk aktivitet som anbefalet af Verdenssundhedsorganisationen (WHO) er vigtig for alle aldersgrupper og har særlig relevans for børn, den erhvervsaktive befolkning og de ældre.
- (2) Fysisk aktivitet er en forudsætning for en sund livsstil og en sund arbejdsstyrke og bidrager til opnåelsen af de centrale målsætninger, der er defineret i Europa 2020-strategien, især for så vidt angår vækst, produktivitet og sundhed.
- (3) Selv om de offentlige myndigheder i nogle medlemsstater har optrappet indsatsen for sundhedsfremmende fysisk aktivitet i de senere år, er niveauerne for fysisk inaktivitet i Unionen fortsat uacceptabelt høje. Flertallet af europæiske borgere er ikke tilstrækkelig fysisk aktive, og 60 % dyrker aldrig eller sjældent idræt eller motionerer. Den manglende fysiske aktivitet i fritiden synes at være mere almindelig i de lavere socioøkonomiske grupper. Der er i øjeblikket ikke tegn på, at disse negative tendenser er ved at vende for Unionen som helhed.

- (4) Fysisk inaktivitet er blevet identificeret som en større risikofaktor i forbindelse med for tidlig død og sygdom i højindkomstlande rundt om i verden og er ansvarlig for ca. 1 million dødsfald om året i WHO's europæiske region alene. De negative følger af manglen på fysisk aktivitet i Den Europæiske Union er veldokumenteret, og det samme gælder de betydelige direkte og indirekte økonomiske omkostninger i forbindelse med manglen på fysisk aktivitet og dermed forbundne sundhedsproblemer, navnlig set i lyset af den hastigt stigende ældrebefolkning i de fleste europæiske samfund.
- (5) Den seneste forskning viser, at stillesiddende adfærd kan være en risikofaktor for sundhedsresultaterne uafhængigt af indflydelsen af fysisk aktivitet. I EU bør disse resultater tages i betragtning, når man overvejer yderligere tiltag på dette område.
- (6) Med hensyn til niveauerne for fysisk aktivitet er der meget store forskelle mellem medlemsstaterne. Nogle af medlemsstaterne har opnået betydelige fremskridt i retning af at forøge andelen af borgere, der lever op til det anbefalede minimumsniveau for fysisk aktivitet, hvorimod mange andre medlemsstater enten ikke har opnået fremskridt eller endda har oplevet en negativ udvikling. De nuværende politikker har hidtil ikke haft en afgørende betydning, når det drejer sig om at reducere niveauerne for fysisk inaktivitet for EU som helhed. Der er et betydeligt potentiale for at tage ved lære af vellykkede strategier for udvikling og gennemførelse af politikker for sundhedsfremmende fysisk aktivitet.
- (7) Idrætsundervisningen på skoler har potentiale til at blive et effektivt værktøj til at øge bevidstheden om vigtigheden af sundhedsfremmende fysisk aktivitet, og der er stor mulighed for at gennemføre aktiviteter på skolerne, som kan være med til at opnå dette mål.

- (8) En række politikområder, navnlig idræt og sundhed, kan bidrage til at fremme fysisk aktivitet og kan give nye muligheder for, at EU's borgere bliver fysisk aktive. For at dette potentiale kan udnyttes fuldt ud, således at niveauerne for fysisk aktivitet kan hæves, er det nødvendigt med en tværsektoriel strategisk tilgang for fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet, herunder inddragelse af alle relevante ministerier, organer og organisationer, navnlig idrætsorganisationerne, på alle niveauer under hensyn til det eksisterende og fortsatte politiske arbejde. Adgangen til flere oplysninger og bedre data om niveauerne for fysisk aktivitet og politikker for fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet er afgørende elementer, der skal understøtte denne proces og et krav om evaluering af politikkerne, der skal føre til en mere effektiv politikudvikling og -gennemførelse fremover.
- (9) EU's retningslinjer for fysisk aktivitet ⁽¹⁾, som blev nævnt af Rådet og af repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, i deres konklusioner af 27. november 2012 ⁽²⁾ om fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet og i Rådets konklusioner med titlen »Sund aldrig gennem hele livet« ⁽³⁾, anbefaler en tværsektoriel tilgang, der dækker alle tematiske områder inden for fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet.
- (10) Meddelelsen af 2011 fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget med titlen »Udvikling af sportens europæiske dimension« opfordrede Kommissionen og medlemsstaterne til at fortsætte bestræbelserne på at udarbejde nationale retningslinjer på basis af EU's retningslinjer for fysisk aktivitet, herunder en revisions- og koordineringsproces, og til at overveje at udarbejde en henstilling fra Rådet på dette område.
- (11) Resolution vedtaget af Rådet og af Rådets og af repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om en EU-arbejdsplan for sport 2011-2014 ⁽⁴⁾ anerkendte behovet for at styrke samarbejdet mellem Kommissionen og medlemsstaterne på idrætsområdet på nogle få prioriterede indsatsområder, herunder fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet. I juli 2012 udtrykte ekspertgruppen om sport, sundhed og deltagelse, der blev nedsat i midten af 2011 inden for rammerne af arbejdsplanen, sin støtte til et nyt EU-initiativ til fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet.
- (12) Rådets konklusioner af 27. november 2012 om fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet anerkendte behovet for yderligere handling på EU-plan og opfordrede Kommissionen til at fremsætte et forslag til

Rådets henstilling, herunder en ramme for begrænset monitorering baseret på et antal indikatorer, der dækker de tematiske områder i EU's retningslinjer for fysisk aktivitet —

HENSTILLER TIL MEDLEMSSTATERNE:

- 1) at arbejde hen imod effektive politikker for sundhedsfremmende fysisk aktivitet ved at udvikle en tværsektoriel strategi, der involverer politikområder såsom idræt, sundhed, uddannelse, miljø og transport under hensyntagen til EU's retningslinjer for fysisk aktivitet og involverer andre relevante sektorer i overensstemmelse med særlige nationale forhold. Dette bør bl.a. omfatte:
 - a) gradvis udvikling og gennemførelse af nationale strategier og tværsektorielle politikker med sigte på at fremme sundhedsfremmende fysisk aktivitet i overensstemmelse med national lovgivning og praksis
 - b) identificering af konkrete foranstaltninger til gennemførelse af disse strategier eller politikker i en handlingsplan, når det anses for hensigtsmæssigt.
- 2) at monitorere niveauerne for fysisk aktivitet og politikker for sundhedsfremmende fysisk aktivitet ved at gøre brug af rammen for begrænset monitorering ⁽⁵⁾ og de indikatorer, der er fastsat i bilaget, i henhold til nationale forhold
- 3) inden seks måneder fra vedtagelsen af henstillingen i overensstemmelse med national lovgivning og praksis at udpege nationale focal points for sundhedsfremmende fysisk aktivitet ⁽⁶⁾, der skal støtte ovennævnte monitoreringsramme, og informere Kommissionen om udpegelsen heraf.

De nationale focal points for sundhedsfremmende fysisk aktivitet vil navnlig få til opgave at koordinere processen med at levere data om fysisk aktivitet til monitoreringsrammen. Disse data bør indgå i den eksisterende WHO-europæiske database om fedme, ernæring og fysisk aktivitet (NOPA). De bør også lette et tværfagligt samarbejde om politikker for sundhedsfremmende fysisk aktivitet

- 4) at samarbejde tæt med hinanden og med Kommissionen ved at deltage i en proces med regelmæssig udveksling af oplysninger og bedste praksis vedrørende fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet i de relevante strukturer for idræt og sundhed på EU-plan som grundlag for en styrket politisk koordinering.

⁽¹⁾ EU's retningslinjer for fysisk aktivitet blev hilst velkommen i formandskabets konklusioner fra det uformelle møde mellem EU's ministre med ansvar for sport i november 2008.

⁽²⁾ EUT C 393 af 19.12.2012, s. 22.

⁽³⁾ EUT C 396 af 21.12.2012, s. 8.

⁽⁴⁾ EUT C 162 af 1.6.2011, s. 1.

⁽⁵⁾ Monitoreringsrammen fastsætter et sæt minimumsindberetningskrav om generelle aspekter ved fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet, der kan benyttes af alle medlemsstater. Den vil blive gennemført i tæt synergi og samarbejde med WHO, hvorved der undgås dobbeltarbejde i forbindelse med dataindsamlingen.

⁽⁶⁾ Focal point bliver den vigtigste kontaktperson i medlemsstaten for så vidt angår levering af oplysninger og data, der svarer til skemaet over indikatorer i bilaget, der vil udgøre en del af det spørgeskema, som WHO vil udsende til focal points.

OPFORDRER Kommissionen til:

- 1) at bistå medlemsstaterne med at vedtage nationale strategier, udvikle tværsektorielle politiske strategier for sundhedsfremmende fysisk aktivitet og gennemføre tilsvarende handlingsplaner gennem fremme af udveksling af oplysninger og god praksis, effektiv peerlæring, netværksdannelse og identifikation af vellykkede strategier for fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet
- 2) at fremme oprettelsen og gennemførelsen af monitoreringsrammen for sundhedsfremmende fysisk aktivitet i overensstemmelse med de indikatorer, der er opført i bilaget, baseret på eksisterende former for monitorering og dataindsamling på området og under anvendelse i videst muligt omfang af eksisterende oplysninger og data, ved at:
 - a) yde målrettet støtte til kapacitetsopbygning og uddannelse af nationale focal points for sundhedsfremmende fysisk aktivitet i samarbejde med videnskabelige eksperter, herunder med henblik på dataindsamlingsprocessen, og eventuelt til andre repræsentanter fra relevante offentlige myndigheder
 - b) undersøge muligheden for at anvende data, der indsamles i forbindelse med denne monitoreringsramme, så der eventuelt kan udarbejdes europæiske statistikkerom niveauerne for fysisk aktivitet hvert tredje år
- c) støtte WHO i videreudviklingen af NOPA-databasens aspekter af fysisk aktivitet ved at tilpasse den til den monitoreringsramme, der er omhandlet i bilaget
- d) støtte og arbejde tæt sammen med WHO om udarbejdelse og offentliggørelse af landespecifikke oversigter over sundhedsfremmende fysisk aktivitet og analyse af tendenser på dette område
- 3) hvert tredje år at rapportere om fremskridtene med hensyn til gennemførelsen af denne henstilling på grundlag af de oplysninger, der stilles til rådighed inden for rammerne af de indberetningsordninger, som er fastsat i monitoreringsrammen, og andre relevante oplysninger om udvikling og gennemførelse af politikker for sundhedsfremmende fysisk aktivitet, som stilles til rådighed af medlemsstaterne og evaluere merværdien af denne henstilling.

Udfærdiget i Bruxelles, den 26. november 2013.

På Rådets vegne
D. A. BARAKAUSKAS
Formand

BILAG

Foreslåede indikatorer for vurdering af niveauer for sundhedsfremmende fysisk aktivitet og politikker for sundhedsfremmende fysisk aktivitet i EU under hensyntagen til EU's retningslinjer for fysisk aktivitet (EU PA GL) ⁽¹⁾

Tematiske områder for EU PA GL	Foreslåede indikatorer og variable/enheder	Rådighed over data
Internationale henstillinger og retningslinjer for fysisk aktivitet (EU PA GL 1-2)	1. National anbefaling vedrørende fysisk aktivitet for sundhed ja/nej	(****)
	2. Voksne, der når op på de af WHO anbefalede minimumsniveauer for fysisk aktivitet for sundhed eller tilsvarende nationale anbefalinger Procentdel af voksne, der når et minimum på 150 minutters moderat fysisk aktivitet pr. uge eller 75 minutters hård fysisk aktivitet eller en lignende kombination	(****)
	3. Børn og unge, der når op på de af WHO anbefalede minimumsniveauer for fysisk aktivitet for sundhed eller tilsvarende nationale anbefalinger Procentdel af børn og unge, der når op på mindst 60 minutters moderat til hård fysisk aktivitet dagligt eller mindst 5 dage/uge	(****)
Tværsektoriel strategi (EU PA GL 3-5)	4. National koordineringsmekanisme for fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet Ja/nej; hvis ja, yderligere detaljer	(****)
	5. Finansiering specielt til fremme af sundhedsfremmende fysisk aktivitet Pr. sektor (sundhed, idræt, transport osv.): — finansiering i alt — pr. indbygger — BNP i KKP pr. indbygger, i EUR	(*)
»Idræt« (EU PA GL 6-13)	6. National idræt for alle — politik og/eller handlingsplan Ja/nej; hvis ja, yderligere detaljer	(****)
	7. Foreninger der arbejder målrettet med sundhedsinitiativer (Programmet »Idrætsklubber for sundhed«) Gennemførelse af retningslinjer udarbejdet af HEPA Europe/TAFISA-projektet: ja/nej hvis ja, beskrivelse	(**)
	8. Ramme for at støtte de dårligt stillede socioøkonomiske gruppers muligheder for bedre adgang til fritids- eller motionsfaciliteter Eksistensen af en ramme: ja/forventes inden for de næste 2 år/nej; hvis ja, beskrivelse	(***)
	9. Målgrupper for den nationale politik for sundhedsfremmende fysisk aktivitet Pr. målgruppe (grupper med særligt behov for fysisk aktivitet (f.eks. de dårligt stillede socioøkonomiske grupper, personer med lave FA-niveauer, ældre, etniske minoriteter osv.))	(****)
»Sundhed« (EU PA GL 14-20)	10. Monitorering af og kontrol med fysisk aktivitet og stillesiddende adfærd Fysisk aktivitet og stillesiddende adfærd indeholdt i det nationale sundhedsmonitoreringssystem: ja/nej; hvis ja, yderligere detaljer	(***)
	11. Rådgivning om fysisk aktivitet foretaget af sundhedspersoner Rådgivning om fysisk aktivitet. ja/nej; Hvis ja: refunderet som del af de primære sundhedsydelse: ja/nej	(***)

⁽¹⁾ De oplysninger og data, som medlemsstaterne anbefales at levere i forbindelse med den begrænsede monitoreringsramme, forventes at blive bedre med tiden. Det foreslås, at der hentes støtte til denne ramme fra de samarbejds- og kapacitetsopbygningsaktiviteter, der er omhandlet i denne henstilling.

Tematiske områder for EU PA GL	Foreslåede indikatorer og variabler/enheder	Rådighed over data
	12. Uddannelse i fysisk aktivitet i læseplanerne for sundhedspersoner — antal timer for sygeplejersker, læger — obligatorisk/valgfri — klar vurdering og godkendelsesstrukturer for at afspejle personens læringsresultater	(**)
»Uddannelse« (EU PA GL 21-24)	13. Undervisning i idræt i folkeskolen — antal timer pr. skoletrin — obligatorisk/valgfri — national eller regional regulering	(***)
	14. Ordninger til fremme af skolerelateret fysisk aktivitet Eksistens af nationale eller regionale ordninger: ja/nej; hvis ja, yderligere detaljer	(**)
	15. Sundhedsfremmende fysisk aktivitet i uddannelse af idrætslærere Sundhedsfremmende fysisk aktivitet er et modul i uddannelsen af idrætslærere på bachelor- og/eller masterniveau: ja/nej; obligatorisk/valgfri	(**)
	16. Ordninger til fremme af aktiv transport til skole Nationale eller (hvor det er relevant) regionale ordninger til at fremme aktiv transport til skole (f.eks. gang, busser, cykling): ja/nej; hvis ja: beskrivelse	(***)
»Miljø, byplanlægning, offentlig sikkerhed« (EU PA GL 25-32)	17. Omfang af cykling/gang Vigtigste transportform til dine daglige aktiviteter (bil, motorcykel, offentlig transport, gang, cykling, andet)	(****)
	18. Europæiske retningslinjer for forbedrede infrastrukturer for fysisk aktivitet i fritiden Europæiske retningslinjer for forbedrede infrastrukturer for fysisk aktivitet i fritiden anvendes systematisk til at planlægge, bygge og forvalte infrastrukturer ja/endnu ikke, men forventes inden for de næste 2 år/nej;	(**)/(***)
»Arbejds miljø« (EU PA GL 33-34)	19. Ordninger til fremme af aktiv transport til arbejde Eksistensen af national eller (hvor det er relevant) regional tilskyndelsesordning for virksomheder eller ansatte for at fremme aktiv transport til arbejde (f.eks. gang, cykling) ja/nej, hvis ja: beskrivelse	(***)
	20. Ordninger til fremme af fysisk aktivitet på arbejdspladsen Eksistensen af national eller (hvor det er relevant) regional tilskyndelsesordning for virksomheder for at fremme fysisk aktivitet på arbejdspladsen (f.eks. gymnastikrum, brusebade, trapper osv.): ja/nej	(***)
»Ældre« (EU PA GL 35-37)	21. Ordninger for nærmiljøtiltag til fremme af ældres fysiske aktivitet Eksistensen af ordninger for nærmiljøtiltag til fremme af ældres fysiske aktivitet: ja/nej; Hvis ja: beskrivelse	(***)
»Indikatorer/evaluering« (EU PA GL 38)	22. Nationale politikker for sundhedsfremmende fysisk aktivitet, som omfatter en evalueringsplan x ud af y nationale politikker for sundhedsfremmende fysisk aktivitet (idræt, sundhed, transport, miljø, pr. sektor) omfatter en klar hensigt eller evalueringsplan	(****)
»Oplysning« (EU PA GL 39)	23. Eksistensen af en national oplysningskampagne om fysisk aktivitet: ja/nej; hvis ja: beskrivelse	(***)

Rådighed over data

(*) data endnu ikke indsamlet.

(**) data endnu ikke indsamlet, men planlagt inden for NOPA.

(*** data til rådighed (dvs. indgår i landemodeller eller gennem anden til rådighed værende kilde), men endnu ikke godkendt, eller behøver ajourføring.

(****) data til rådighed og godkendt inden for NOPA.